

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2020/1836

z dnia 14 maja 2020 r.

**w sprawie absolutorium z wykonania budżetu agencji Unii Europejskiej za rok budżetowy 2018:
wyniki, zarządzanie finansami i kontrola**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoje decyzje w sprawie absolutorium z wykonania budżetu agencji Unii Europejskiej za rok budżetowy 2018,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2017 (COM(2019) 334),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2018 wraz z odpowiedziami agencji ⁽¹⁾,
- uwzględniając przygotowany przez Trybunał Obrachunkowy przegląd nr 07/2019 zatytułowany: „Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju – podsumowanie działań instytucji i agencji UE” (Przegląd punktowy w trybie pilnym) opublikowany w dniu 12 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽²⁾, w szczególności jego art. 1 ust. 2 i art. 208,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽³⁾, w szczególności jego art. 68 i 70,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1271/2013 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów, o których mowa w art. 208 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽⁴⁾, w szczególności jego art. 110,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/715 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów utworzonych na podstawie TFUE oraz Traktatu Euratom, o których mowa w art. 70 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽⁵⁾, w szczególności jego art. 105,
- uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
- uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0079/2020),

⁽¹⁾ Dz.U. C 417 z 11.12.2019, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 122 z 10.5.2019, s. 1.

- A. mając na uwadze, że w niniejszej rezolucji przedstawiono, w odniesieniu do każdego organu, o którym mowa w art. 208 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 i art. 70 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, uwagi prze-krojowe towarzyszące decyzjom o udzieleniu absolutorium, zgodnie z art. 110 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1271/2013 oraz art. 3 załącznika V do Regulaminu Parlamentu Europejskiego;
- B. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium podkreśla szcze-gólnie konieczność dalszego wdrażania koncepcji budżetowania celowego, rozliczalności instytucji unijnych i wła-ściwego zarządzania zasobami ludzkimi;
1. podkreśla, że agencje mają duży wpływ na kształtowanie polityki, proces podejmowania decyzji i realizację programów w obszarach o kluczowym znaczeniu dla obywateli europejskich, np. w dziedzinie bezpieczeństwa, ochrony, zdrowia, badań naukowych, spraw gospodarczych, wolności i wymiaru sprawiedliwości; przypomina o zna-czeniu zadań wykonywanych przez agencje i ich bezpośrednim wpływie na codzienne życie obywateli Unii; przy-pomina też o znaczeniu, jakie ma niezależność agencji, w szczególności autonomia agencji regulacyjnych i tych agencji, których zadaniem jest niezależne gromadzenie informacji; przypomina, że głównym powodem ustanowienia agencji było wprowadzenie systemów unijnych, ułatwienie wdrażania jednolitego rynku europejskiego oraz doko-nywanie niezależnych ocen technicznych i naukowych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje ogólnie skuteczną działalność agencji;
  2. z zadowoleniem przyjmuje widoczne postępy agencji w reagowaniu na żądania i zalecenia wyrażone w ramach rocznych procedur udzielania absolutorium; z satysfakcją zauważa, że zgodnie z rocznym sprawozdaniem Europej-skiego Trybunału Obrachunkowego (zwanego dalej „Trybunałem”) dotyczącym agencji unijnych za rok budżetowy 2018 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) Trybunał wydał opinię bez zastrzeżeń na temat wiarygodności rozliczeń wszystkich agencji; zauważa ponadto, że Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń co do dochodów leżących u podstaw rozliczeń wszystkich agencji; zwraca uwagę, że Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń co do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń w odniesieniu do wszystkich agencji z wyjątkiem Europej-skiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO); zauważa, że w odniesieniu do EASO Trybunał wydał uzasad-nienie wydania opinii z zastrzeżeniem w odniesieniu do ustaleń za lata budżetowe 2016 i 2017 dotyczących legal-ności i prawidłowości płatności, ale że z wyjątkiem lat budżetowych 2016 i 2017 Trybunał jest zdania, że płatności EASO leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach; dostrzega stałe postępy EASO w realizacji reform i planów działań naprawczych;
  3. stwierdza, że w 2018 r. budżet 32 unijnych agencji zdecentralizowanych wynosił około 2 590 000 000 EUR w środ-kach na zobowiązania, co stanowi wzrost o około 10,22 % w porównaniu z 2017 r., oraz 2 360 000 000 EUR w środkach na płatności, co stanowi wzrost o 5,13 % w porównaniu z 2017 r.; ponadto zwraca uwagę, że z 2 360 000 000 EUR około 1 700 000 000 EUR pochodziło z budżetu ogólnego Unii, co stanowi 72,16 % całko-witego finansowania agencji w 2018 r. (72,08 % w 2017 r.); przyjmuje ponadto do wiadomości, że ok. 657 000 000 EUR pochodziło z opłat i należności oraz ze składek przekazywanych bezpośrednio przez państwa uczestniczące;
  4. przypomina o swoim wniosku o usprawnienie i przyspieszenie procedury udzielania absolutorium tak, aby decyzję o udzieleniu absolutorium podejmowano bezpośrednio po roku, którego ono dotyczy, co pozwoli zakończyć procedurę w ciągu roku następującego po danym roku budżetowym; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje pozytywne działania i dobrą współpracę z siecią agencji Unii Europejskiej („Sieć”) i poszczególnymi agencjami, zwłaszcza z Trybunałem, co unaczni potencjał usprawnienia i przyspieszenia procedury z ich strony; docenia dotychczasowe osiągnięcia i zachęca wszystkie zainteresowane strony do kontynuowania wysiłków na rzecz dalszych postępów w tej procedurze;

Główne rodzaje ryzyka i zalecenia wskazane przez Trybunał

5. z zadowoleniem zauważa, że Trybunał uznał w sprawozdaniu ogólne ryzyko dla wiarygodności rozliczeń za niskie we wszystkich agencjach, ponieważ ich sprawozdania finansowe opierają się na powszechnie przyjętych międzyna-rodowych standardach rachunkowości oraz ponieważ w przeszłości stwierdzono jedynie nieliczne istotne błędy; stwierdza jednak, że rosnąca liczba umów o delegowaniu zadań zawartych z Komisją, na mocy których agencjom przyznaje się pewne dodatkowe zadania i dochody, stanowi wyzwanie z punktu widzenia spójności i przejrzystości księgowości stosowanej w agencjach;

6. stwierdza, że w sprawozdaniu ryzyko dla legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdań finansowych agencji Trybunał uznaje za niskie w przypadku większości agencji oraz za średnie w przypadku agencji, które (częściowo) finansują się ze środków własnych i w odniesieniu do których obowiązują szczegółowe przepisy dotyczące naliczania i poboru wkładów i opłat za usługi od podmiotów gospodarczych lub państw współpracujących; zauważa, że ryzyko dla legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdań finansowych agencji Trybunał uznaje za średnie, lecz że waha się ono od poziomu niskiego do wysokiego w zależności od tytułu budżetowego; zwraca uwagę, że ryzyko dla tytułu I (wydatki na personel) jest ogólnie niskie, w tytule II (wydatki administracyjne) ryzyko uznaje się za średnie, a w tytule III (wydatki operacyjne) ryzyko uznaje się za niskie do wysokiego, w zależności od agencji i charakteru wydatków operacyjnych; zwraca uwagę, że źródłem wysokiego ryzyka są zazwyczaj zamówienia publiczne i dotacje, co Trybunał powinien uwzględnić przy wyborze kolejnej próby przyszłych kontroli i audytów;
7. zauważa, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału ryzyko związane z należytym zarządzaniem finansami jest średnie i zidentyfikowano je głównie w dziedzinach technologii informacyjnych (IT) i zamówień publicznych; ubolewa, że systemy IT i zamówienia publiczne pozostają obszarami podatnymi na błędy; ponownie wzywa Komisję do zapewnienia dodatkowych szkoleń i wymiany dobrych praktyk zespołom zajmującym się zamówieniami w agencjach;
8. podkreśla, że konieczność posiadania osobnych struktur i procedur administracyjnych przez każdą agencję to zawsze ryzyko braku efektywności administracyjnej i wzywa agencje do zacieśnienia tematycznej współpracy według obszarów kompetencji w celu większej harmonizacji i skutecznego dzielenia się zasobami; wzywa agencje do podjęcia dodatkowych wysiłków na rzecz rozszerzenia zakresu wspólnych usług, co zwiększy efektywność i opłacalność procedur;
9. podkreśla, że w agencjach problemem jest podwójna rola, jaką pełnią ich siedziby – administracyjna i operacyjna –, która nie oferuje agencjom operacyjnej wartości dodanej, dlatego zachęca do podejmowania dalszych działań w celu zlikwidowania niedociągnięć; zachęca agencje do kolokacji z naciskiem na konkretne obszary polityki; zauważa, że Komisja jest odpowiedzialna za przedstawianie propozycji dotyczących ewentualnych połączeń, likwidacji i/lub przekazywania zadań;
10. stwierdza, zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału i na podstawie uwag zgłoszonych w poprzednich latach oraz ze względu na oczywiste zmiany zachodzące w polityce UE w pewnych obszarach, że ryzyko dotyczące poziomu współpracy z państwami członkowskimi jest wysokie w przypadku kilku agencji, a mianowicie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), EASO oraz Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA); ponawia do Komisji apel o umieszczenie tych kwestii w porządku obrad Rady, aby zacieśnić współpracę między państwami członkowskimi;
11. uznaje, że skuteczna, efektywna i wolna od błędów działalność agencji jest ściśle uzależniona od odpowiedniego poziomu finansowania niezbędnego do prowadzenia działalności operacyjnej i administracyjnej;

Zarządzanie budżetem i finansami

12. zwraca uwagę na odpowiedź Sieci wyrażającą poparcie dla propozycji Parlamentu, aby instytucje unijne otrzymywały konstruktywne informacje zwrotne o negocjacjach w sprawie wieloletnich ram finansowych na okres po 2020 r., oraz że każda z agencji została poproszona o przeprowadzenie analizy wniosku Komisji w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027; dostrzega duże znaczenie wieloletnich ram finansowych dla budżetowania agencji i zachęca je, aby nadal poszukiwały nowych źródeł finansowania oprócz obecnych wkładów z budżetu Unii;
13. zauważa, że poziom szczegółowości skontrolowanych sprawozdań z wykonania budżetu niektórych agencji odbiega od poziomu szczegółowości sprawozdań większości agencji, co wskazuje na pilne zapotrzebowanie na jasne wytyczne dotyczące sprawozdawczości agencji na temat budżetu; odnotowuje wysiłki na rzecz spójnej prezentacji rachunków i sprawozdawczości księgowej; zauważa, że w tym roku znowu występują rozbieżności w informacjach i dokumentach ujawnionych przez agencje, zwłaszcza w danych liczbowych dotyczących personelu, w tym w sprawozdaniach dotyczących planu zatrudnienia (stanowiska obsadzone, a także maksymalne liczby stanowisk zatwierdzonych w budżecie Unii); odnotowuje odpowiedź Sieci, że stosuje wytyczne Komisji, które były poddane przeglądowi w następstwie rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/715 i zostały przyjęte w dniu 20 kwietnia 2020 r.; ponadto ponownie wzywa Komisję, aby w nadchodzących latach automatycznie przekazywała organowi udzielającemu absolutorium oficjalny budżet (w środkach na zobowiązania i w środkach na płatności) oraz dane liczbowe dotyczące pracowników (plan zatrudnienia, pracownicy kontraktowi i oddelegowani eksperci krajowi na dzień 31 grudnia danego roku) z 32 zdecentralizowanych agencji;

Wyniki

14. zachęca agencje i Komisję do dalszego rozwijania i wdrażania zasady budżetowania zadaniowego, do konsekwentnego poszukiwania najskuteczniejszych sposobów zapewnienia wartości dodanej oraz do zbadania możliwych usprawnień w zakresie efektywnego zarządzania zasobami; dostrzega sugestie Trybunału, że publikacja budżetów agencji w podziale na konkretne zadania umożliwiłaby powiązanie zasobów z zadaniami, na realizację których są one wykorzystywane, i uprościłaby przydział środków budżetowych, zwiększyła skuteczność i pomogła ograniczyć niepotrzebne wydatki;
15. zauważa z zadowoleniem, że agencje utworzyły Sieć jako platformę współpracy mającą na celu zwiększanie ich widoczności, wskazywanie i promowanie poprawy wydajności oraz wnoszenie wartości dodanej; dostrzega wartość dodaną Sieci pod względem jej współpracy z Parlamentem i z zadowoleniem przyjmuje jej wysiłki w zakresie koordynacji, gromadzenia i konsolidacji działań i informacji z korzyścią dla instytucji Unii; docenia ponadto wskazówki, jakich Sieć udziela agencjom w ich staraniach na rzecz optymalizacji zdolności do planowania i monitorowania wyników, budżetu i wykorzystywanych zasobów oraz sprawozdawczości w tych kwestiach;
16. z zadowoleniem zauważa, że niektóre agencje skutecznie współpracują w grupach tematycznych (na przykład agencje działające w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych ⁽⁶⁾ i europejskie organy nadzoru ⁽⁷⁾); zachęca inne agencje, by w miarę możliwości podejmowały dalszą współpracę z innymi agencjami, nie tylko w tworzeniu wspólnych usług i wypracowywaniu synergii, lecz również we wspólnych obszarach polityki; stwierdza, że większość agencji skupia się na zwiększaniu synergii i dzieleniu się zasobami; stwierdza, że Sieć opracowała internetowy katalog wspólnych usług, głównie usług informatycznych, oraz że w 2018 r. opracowano projekt pilotażowy w celu monitorowania usług wspólnych i korzyści, jakie one przynoszą, oraz że katalog rozszerzono w 2019 r. na wszystkie wspólne usługi;
17. na podstawie sprawozdania Trybunału stwierdza, że w 2018 r. poczyniono postępy we wprowadzaniu Sysper2, narzędzia zarządzania zasobami ludzkimi opracowanego przez Komisję, które od 2018 r. stosuje pięć dodatkowych agencji; zauważa jednak, że postępy we wdrażaniu są różne, a projekt jest złożony i każda z agencji ma własną specyfikę; w związku z tym zwraca się do Komisji o pomoc we właściwym stosowaniu tego narzędzia; stwierdza ponadto, że zadowalające postępy odnotowano także we wprowadzaniu elektronicznych zamówień publicznych; niemniej jednak szereg agencji nadal wprowadza narzędzia służące do fakturowania elektronicznego opracowane przez Komisję;
18. wyraża zaniepokojenie faktem, że tylko jedna agencja UE – Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej – publikuje sprawozdanie w zakresie zrównoważonego rozwoju; wzywa wszystkie agencje do pełnego włączenia zrównoważonego rozwoju do sprawozdań, do publikowania sprawozdań w zakresie zrównoważonego rozwoju, obejmujących zarówno funkcjonowanie organizacji, jak i przeprowadzone operacje, oraz do zagwarantowania wiarygodności sprawozdań w zakresie zrównoważonego rozwoju poprzez działania kontrolne;
19. podkreśla, że agencje unijne muszą zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie prawa Unii, poszanowanie zasady proporcjonalności i respektowanie podstawowych zasad rynku wewnętrznego;
20. zachęca agencje do opracowania spójnej polityki na rzecz cyfryzacji ich usług;

Polityka kadrowa

21. zauważa, że w 2018 r. 32 zdecentralizowane agencje zatrudniały ogółem 7 626 urzędników, pracowników zatrudnionych na czas określony, pracowników kontraktowych i oddelegowanych ekspertów krajowych (7 324 w 2017 r.), co stanowi wzrost o 3,74 % w porównaniu z poprzednim rokiem;
22. stwierdza, że w 2018 r. na poziomie kadry kierowniczej wyższego szczebla w 6 agencjach udało się osiągnąć pełną równowagę płci, dobrą równowagę – w 4, ale w 14 agencjach wciąż brak było równowagi (w jednej z nich na tym szczeblu pracowali wyłącznie mężczyźni); wzywa agencje do większych wysiłków na rzecz lepszej równowagi płci wśród kadry zarządzającej;

⁽⁶⁾ Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE), Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA), Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL), Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA), Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust).

⁽⁷⁾ Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB), Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA).

23. stwierdza ponadto, że w 2018 r. na szczeblu zarządów zupełna równowaga płci istniała w 3 agencjach, dobra równowaga – w 6, a w 21 agencjach wciąż brak było równowagi (w jednej z nich na tym szczeblu pracowali wyłącznie mężczyźni); zwraca się do państw członkowskich i odpowiednich organizacji, które wysyłają przedstawicieli do zarządów, o zadbanie o lepszą równowagę płci przy mianowaniu przedstawicieli do tych organów;
24. zauważa, że tylko jedna z agencji, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), osiągnęła pełną równowagę płci zarówno wśród kadry kierowniczej wyższego szczebla, jak i w zarządzie; z zadowoleniem przyjmuje ten sukces i zachęca inne agencje do pójścia jej śladem;
25. przyjmuje do wiadomości przekazane przez agencje informacje dotyczące równowagi płci wśród kadry kierowniczej wyższego szczebla i w zarządach oraz uwagi niektórych agencji, że nie posiadają kierownictwa wyższego szczebla, z wyjątkiem dyrektora wykonawczego; w związku z tym zwraca się do agencji o przedstawianie w przyszłości danych dotyczących wszystkich kategorii kadry kierowniczej;
26. zachęca agencje do opracowania długoterminowych ram polityki kadrowej, aby uwzględnić równowagę między życiem zawodowym a prywatnym personelu, poradnictwo zawodowe przez całe życie i rozwój kariery zawodowej, równowagę płci, telepracę, niedyskryminację, równowagę geograficzną oraz rekrutację i integrację osób z niepełnosprawnościami;
27. w konkluzji sprawozdania Trybunału zauważa, że w wyniku przeprowadzonego w 2017 r. przeglądu punktowego w trybie pilnym na temat tego, w jaki sposób agencje wykonały zobowiązanie zmniejszenia liczby pracowników o 5 % w planach zatrudnienia w latach 2014–2018, stwierdzono, że redukcja o 5 % została wdrożona, choć z pewnymi opóźnieniami;
28. przyjmuje do wiadomości że w niektórych agencjach występuje niedobór pracowników, zwłaszcza kiedy powierza się agencjom nowe zadania, nie zatrudniając do ich wykonywania nowego personelu; oraz że organ udzielający absolutorium wyraża szczególne zaniepokojenie faktem, że są agencje, które mają trudności z zatrudnieniem wykwalifikowanego personelu w niektórych grupach zaszerogowania, co pogarsza ogólne wyniki działalności agencji i wymusza zlecenie zadań podmiotom zewnętrznym;
29. uznaje podjęte przez agencje kroki w celu stworzenia środowiska wolnego od nękania i molestowania, takie jak dodatkowe szkolenia dla pracowników i kadry kierowniczej oraz wprowadzenie możliwości skontaktowania się z zaufanymi doradcami; zachęca agencje, które jeszcze tego nie uczyniły, do wprowadzenia tych rozwiązań; zachęca również agencje, które otrzymały skargi dotyczące molestowania i nękania, do traktowania ich priorytetowo;
30. zauważa, że agencje stale monitorują i oceniają poziom zatrudnienia i potrzeby w zakresie dodatkowych zasobów kadrowych i finansowych, a w razie konieczności przedkładają odpowiednie wnioski; przyznaje, że takie wnioski powinny być przedmiotem szerszego procesu międzyinstytucjonalnego, aby poziom środków odpowiadał zadaniom i obowiązkom agencji;
31. podkreśla znaczenie polityki w zakresie dobrego samopoczucia pracowników w pracy; podkreśla, że agencje powinny zapewniać wszystkim pracownikom godne, wysokiej jakości warunki pracy;
32. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że płatności analizowane w próbie dobranej na potrzeby kontroli wskazują na tendencję do kompensowania niedoboru urzędników pracownikami zewnętrznymi (w szczególności konsultantami IT) pracującymi często w pomieszczeniach agencji, oraz pracownikami kontraktowymi i tymczasowymi; stwierdza, że pięć agencji korzystało ze wsparcia personelu tymczasowego udostępnianego przez zarejestrowane agencje pracy tymczasowej, nie przestrzegając wszystkich zasad przewidzianych zarówno w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE⁽⁸⁾, jak i w odpowiednich przepisach krajowych, na przykład w odniesieniu do warunków pracy personelu tymczasowego; stwierdza, że trzy agencje stosowały umowy o świadczenie usług informatycznych i innych usług doradczych, które sformułowano lub stosowano w taki sposób, że w praktyce mogą skutkować oddelegowaniem („mise à disposition”) pracowników agencji pracy tymczasowej, a nie świadczeniem ściśle określonych usług lub dostarczaniem produktów zgodnie z wymogami dyrektywy 2008/104/WE, regulaminu pracowniczego oraz przepisów socjalnych i zasad zatrudnienia, narażając te agencje na ryzyko prawne i ryzyko utraty reputacji; wzywa Sieć do wprowadzenia ogólnej polityki wykluczającej zastępowanie stałych pracowników droższymi konsultantami zewnętrznymi;
33. z zaniepokojeniem zauważa ustalenia Trybunału, zgodnie z którymi w niektórych agencjach pracownicy tymczasowi mają gorsze warunki pracy niż pracownicy zatrudnieni bezpośrednio przez agencję; przypomina, że zgodnie z dyrektywą 2008/104/WE i przepisami prawa pracy pracownicy tymczasowi powinni pracować na takich samych warunkach pracy co pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przez dane przedsiębiorstwo; wzywa agencje, których sytuacja ta dotyczy, aby przeanalizowały warunki zatrudnienia swoich pracowników tymczasowych i zapewniły ich zgodność z przepisami unijnego i krajowego prawa pracy;

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 9).

34. odnotowuje bardzo niską liczbę przypadków sygnalizowania nieprawidłowości w agencjach UE, co prowadzi do konkluzji, że personel nie zna obowiązujących przepisów lub nie ma zaufania do systemu; wzywa do dostosowania zasad ochrony sygnalistów w agencjach Unii do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937⁽⁹⁾; wzywa agencje do skutecznego stosowania wewnętrznych zasad lub wytycznych dotyczących informowania o nieprawidłowościach; oraz wzywa agencje, które są nadal w trakcie przyjmowania takich przepisów, aby uczyniły to bez zbędnej zwłoki;
35. wzywa wszystkie agencje do ujawnienia poziomu rocznej rotacji personelu, średniej nieobecności w pracy z powodu choroby i wyraźnego wskazania stanowisk faktycznie zajmowanych w dniu 31 grudnia danego roku budżetowego w celu zapewnienia porównywalności danych między agencjami;
36. ponownie wzywa Komisję, aby dokonała przeglądu sposobu obliczania współczynnika wynagrodzeń pracowników pracujących w różnych państwach członkowskich w celu zapewnienia lepszej równowagi geograficznej pracowników w agencjach;
37. z zaniepokojeniem zauważa, że niskie współczynniki korekty stosowane do wynagrodzeń pracowników stwarzają trudne sytuacje, które mogą ograniczać zdolność agencji do skutecznego wykonywania codziennych obowiązków i mogą prowadzić do wysokiego poziomu rotacji personelu; podkreśla, że agencje z siedzibą w krajach, w których stosowany jest niski współczynnik korygujący, powinny otrzymać dalsze wsparcie ze strony Komisji na rzecz wdrażania środków uzupełniających, takich jak otwieranie szkół europejskich i innych struktur, w celu zwiększenia ich atrakcyjności dla obecnych i przyszłych pracowników; wzywa Komisję, aby oceniła wpływ i zasadność stosowania w przyszłości współczynników korygujących dotyczących wynagrodzeń;
38. zauważa, że większość agencji nie publikuje ogłoszeń o naborze na stronie Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO); odnotowuje obawy dotyczące wysokich kosztów tłumaczeń; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje międzyagencyjną radę ds. pracy założoną i utrzymywaną przez Sieć i zachęca wszystkie agencje do wykorzystywania tej platformy;
39. zachęca agencje unijne, które nie realizują strategii w zakresie praw podstawowych, do rozważenia przyjęcia takiej strategii z uwzględnieniem odniesienia do praw podstawowych w kodeksie postępowania, w którym można by określić obowiązki pracowników i przeznaczone dla nich działania szkoleniowe; zaleca wdrożenie skutecznej polityki prewencyjnej i określenie skutecznych procedur mających na celu rozwiązywanie kwestii nękania i molestowania;

Zamówienia publiczne

40. na podstawie sprawozdania Trybunału z zaniepokojeniem odnotowuje, że stwierdzono niedociągnięcia z powodu nadmiernego uzależnienia od wykonawców, zewnętrznych firm doradczych i personelu tymczasowego, a także stosowania nieodpowiednich kryteriów udzielania zamówień i zawierania umów w sytuacji, gdy oferta jest rażąco niska, bez racjonalnego uzasadnienia; zauważa, że kilka agencji zleca na zewnątrz i w szerokim zakresie regularną działalność a nawet podstawowe zadania, co obniża wewnętrzną wiedzę fachową i kontrolę nad wykonaniem umowy, i przy występujących niedociągnięciach w procesie udzielania zamówień może osłabiać uczciwą konkurencję i utrudniać osiągnięcie najlepszego stosunku wartości do ceny w przetargach; zaleca odpowiedni stosunek ceny do jakości przy udzielaniu zamówień, optymalny projekt umów ramowych, uzasadnione usługi pośrednictwa i stosowanie szczegółowych umów ramowych; zauważa, że w przypadku sześciu agencji warunki umowy ramowej na wyposażenie IT i jego konserwację były niewystarczające, ponieważ pozwalały na zakup produktów, których nie wymieniono szczegółowo w umowie i nie były przedmiotem wstępnej procedury przetargowej, a także umożliwiały wykonawcy doliczanie dodatkowych opłat w stosunku do cen dostawców; zauważa, że chociaż agencje nie mają uprawnień do zmiany podstawowych warunków umownych, kontrola *ex ante* nie sprawdziła, czy wykonawca prawidłowo naliczał dodatkowe opłaty; wzywa wszystkie agencje i organy Unii, aby ściśle przestrzegały przepisów dotyczących zamówień publicznych; podkreśla, że cyfryzacja stanowi dla agencji ogromną szansę na zwiększenie skuteczności i przejrzystości, w tym w dziedzinie zamówień publicznych; w związku z tym wzywa wszystkie agencje i organy do szybkiego sfinalizowania i wdrożenia elektronicznych procedur przetargowych, elektronicznego składania ofert, elektronicznego fakturowania i elektronicznych formularzy zamówień publicznych; zwraca się do Komisji i do agencji, aby w trybie pilnym dokonały niezbędnych usprawnień w zespołach zajmujących się zamówieniami publicznymi z uwagą na fakt, że problem ten utrzymuje się i należy się nim systematycznie zajmować;

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

41. uważa, że agencje, organy i instytucje Unii muszą dawać przykład w zakresie przejrzystości; w związku z tym wzywa do opublikowania pełnych wykazów zamówień udzielonych w ramach procedur udzielania zamówień publicznych, w tym umów o wartości poniżej prawnie wymaganego progu 15 000 EUR;
42. zauważa, że agencje zdecentralizowane i inne organy oraz osiem unijnych wspólnych przedsięwzięć dąży do większej wydajności administracyjnej i korzyści skali poprzez korzystanie w coraz większym zakresie ze wspólnych postępowań o udzielenie zamówienia; stwierdza jednak, że pomimo tak obiecujących tendencji nie wszystkie próby wspólnego przeprowadzenia postępowania zakończyły się sukcesem, na przykład z powodu niewłaściwej analizy rynku;

Przejrzystość, zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi

43. stwierdza, że w dniu 2 kwietnia 2019 r. zorganizowano warsztaty na wniosek Komisji Petycji Parlamentu pt. „Konflikt interesów – uczciwość, rozliczalność i przejrzystość w instytucjach i agencjach UE”, na których przedstawiono wstępne ustalenia nowej analizy pt. „Konflikt interesów w agencjach UE”; wyraża ubolewanie, że analiza, która miała zostać zaprezentowana w lipcu 2019 r., została opublikowana dopiero w styczniu 2020 r.; w analizie dokonano kompleksowego przeglądu i oceny polityki zapobiegania konfliktom interesów w różnych agencjach oraz przedstawiono zalecenia dotyczące lepszej kontroli tej polityki w agencjach; wzywa Sieć do poinformowania organu udzielającego absolutorium o rozwoju sytuacji w zakresie uregulowań i strategii służących zapobieganiu konfliktowi interesów oraz o ewentualnych zmianach do nich wprowadzanych;
44. z zaniepokojeniem zauważa, że nie wszystkie agencje i organy Unii opublikowały na swoich stronach internetowych deklaracje interesu dotyczące członków zarządów, kierownictwa wykonawczego i oddelegowanych ekspertów; wyraża ubolewanie, że niektóre agencje wciąż publikują oświadczenia o braku konfliktu interesów; podkreśla, że to nie członkowie zarządu ani kierownictwo wykonawcze mają deklarować, że nie pozostają w konflikcie interesów; wzywa wszystkie agencje do wdrożenia jednolitego modelu deklaracji interesów; podkreśla znaczenie powołania niezależnego organu ds. etyki, którego zadaniem będzie ocena konfliktu interesów oraz syndromu tzw. drzwi obrotowych w instytucjach, agencjach i innych organach Unii; wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania, że wszyscy oddelegowani eksperci publikują swoje deklaracje interesów i życiorysy na stronach internetowych właściwych agencji;
45. powtarza, że niewystarczająco szczegółowe zasady dotyczące konfliktu interesów może doprowadzić do utraty wiarygodności przez agencję; podtrzymuje stanowisko, że punktem wyjścia dla każdej strategii jest składanie regularnych i wystarczająco szczegółowych deklaracji o braku konfliktu interesów; podkreśla w związku z tym, że przedstawienie się na pozytywne deklaracje interesów zamiast deklaracji o braku konfliktu interesów umożliwiłoby bardziej kompleksową kontrolę; podkreśla, że oprócz polityki w zakresie konfliktu interesów unijne agencje powinny wprowadzić mechanizm wykrywania konfliktów interesów, proporcjonalny do wielkości i zakresu obowiązków danej agencji;
46. wzywa wszystkie agencje do uczestnictwa w porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie rejestru służącego przejrzystości dla przedstawicieli grup interesu, które jest obecnie negocjowane pomiędzy Komisją, Radą i Parlamentem;
47. wyraża ubolewanie, że nadal nie istnieją jasne wytyczne ani ujednolicona polityka w zakresie syndromu tzw. drzwi obrotowych; podkreśla, że kwestia ta ma kluczowe znaczenie, zwłaszcza w przypadku agencji współpracujących z przemysłem; wzywa Komisję, aby zapewnić bardziej rygorystyczne przepisy, skuteczniejsze kontrole i jasne wytyczne dotyczące okresów karencji w odniesieniu do odchodzących pracowników, a także inne środki dotyczące syndromu tzw. drzwi obrotowych;
48. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że większość agencji, z wyjątkiem Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (CdT) i Agencji Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), posiada wytyczne dotyczące publicznego dostępu do dokumentów; zauważa jednak, że CdT przewiduje opracowanie wytycznych, a eu-LISA opracuje wewnętrzne zasady rozpatrywania wniosków o dostęp do dokumentów urzędowych i planuje je przyjąć w 2020 r.;
49. ponownie wyraża zaniepokojenie faktem, że agencje, których znaczna część dochodów pochodzi z opłat uiszczanych przez przemysł, są bardziej narażone na ryzyko konfliktu interesów i utratę niezależności zawodowej; wzywa agencje i Komisję, aby zmniejszyły zależność od opłat branżowych;
50. ponownie wzywa agencje, aby wdrożyły kompleksową i horyzontalną politykę unikania konfliktów interesów oraz by wykorzystywały politykę niezależności ECHA jako najlepszą praktykę i wzorowy system monitorowania i zapobiegania konfliktom interesów; zachęca wszystkie agencje do powołania komitetu doradczego ds. konfliktów interesów;

Kontrole wewnętrzne

51. dostrzega uwagę Trybunału, że przy korzystaniu z umów międzyinstytucjonalnych agencje pozostają odpowiedzialne za stosowanie zasad udzielania zamówień publicznych w odniesieniu do konkretnych zakupów oraz że kontrole wewnętrzne agencji muszą gwarantować ich przestrzeganie;
52. zauważa, że pod koniec 2018 r. zarządy 29 agencji przyjęły zmienione ramy kontroli wewnętrznej Komisji, a 15 agencji już je wdrożyło; wzywa do przyjęcia i wdrożenia przez wszystkie agencje ram kontroli wewnętrznej, by standardy kontroli były spójne z najwyższymi standardami międzynarodowymi i by mechanizmy kontroli wewnętrznej w skuteczny i wydajny sposób wspomagały proces podejmowania decyzji;
53. na podstawie sprawozdania Trybunału stwierdza, że niektóre agencje nie dysponują strategiami, w których wskazano by neutralne funkcje, ani nie posiada mechanizmów kontrolnych niwelujących ryzyko w tym obszarze (które powinny stanowić standardowy element kontroli wewnętrznej, aby ograniczyć do dopuszczalnego poziomu ryzyko nadużycia uprawnień przekazanych pracownikom); w związku z tym wzywa te agencje do przyjęcia takich strategii;

Inne uwagi

54. na podstawie sprawozdania Trybunału stwierdza, że agencje, które miały siedziby w Londynie (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) i Europejska Agencja Leków (EMA)) zostały przeniesione ze Zjednoczonego Królestwa w 2019 r. oraz że w ich sprawozdaniach finansowych uwzględniono rezerwę na koszty przeprowadzki; zauważa ponadto w przypadku EMA, że Trybunał odniósł się do zmian wynikających z umowy najmu agencji oraz z orzeczenia Wysokiego Trybunału Anglii i Walii; zwraca uwagę na zobowiązanie warunkowe w wysokości 465 000 000 EUR w wyniku zawarcia nowej umowy podnajmu oraz niepewność co do spodziewanej utraty personelu w następstwie przeniesienia siedziby; ponadto z niepokojem zauważa, że w przypadku obu agencji Trybunał odniósł się również do możliwego zmniejszenia dochodów po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii;
55. z zadowoleniem przyjmuje Przegląd Trybunału nr 07/2019 zatytułowany: „Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju – podsumowanie działań instytucji i agencji UE” (przegląd punktowy w trybie pilnym), opublikowany w dniu 12 czerwca 2019 r.; przypomina ustalenia Trybunału, że gromadzone i publikowane informacje dotyczą przede wszystkim tego, jaki jest negatywny wpływ własnej działalności organizacji na zrównoważony rozwój (np. jej zużycie papieru lub wody), a nie sposobu, w jaki dana organizacja uwzględniła go w swojej całościowej strategii i działalności operacyjnej; podkreśla, że sprawozdawczość skoncentrowana na własnej działalności organizacji nie pozwala na wychwycenie najbardziej istotnych dla niej kwestii; wzywa wszystkie agencje, aby podsumowały negatywne skutki swojej działalności dla zrównoważonego rozwoju oraz by w sposób strukturalny uwzględniły je w sprawozdaniach w zakresie zrównoważonego rozwoju;
56. zdecydowanie zachęca agencje do wdrożenia zaleceń Trybunału;
57. podkreśla pilną potrzebę ukierunkowania agencji na rozpowszechnianie wyników ich badań i pracy wśród społeczeństwa oraz na dotarcie do społeczeństwa za pośrednictwem mediów społecznościowych i innych kanałów informacyjnych w celu zwiększenia świadomości obywateli na temat działalności agencji; przypomina o powszechnej nieznaności agencji wśród obywateli, nawet w krajach, w których prowadzą one działalność; apeluje do agencji o skuteczniejsze i częstsze docieranie do obywateli;
58. podkreśla potencjalne negatywne skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej dla organizacji, operacji i rozliczeń agencji, w szczególności z powodu zmniejszenia składek bezpośrednich; wzywa Komisję, aby działała z wyjątkową starannością, gdy będzie zajmować się kwestiami zapobiegania ryzyka i ograniczania ryzyka w odniesieniu do agencji;
59. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA), którego rozporządzenie ustanawiające przedstawiono w marcu 2018 r. i który rozpoczął działalność w październiku 2019 r.; podkreśla, że należy zapewnić wystarczające zasoby finansowe na utworzenie tego urzędu; podkreśla, że nie można zapewnić tego finansowania poprzez przesunięcie środków finansowych przydzielonych innym agencjom ds. zatrudnienia i spraw społecznych oraz że urząd ten, będący nowym organem, potrzebuje nowych zasobów, by sprawnie funkcjonować; w szczególności podkreśla, że utworzenie ELA nie powinno skutkować ograniczeniem zasobów dla Europejskiej Służby Zatrudnienia (EURES) ani jej zdolności, która odgrywa kluczową rolę w ułatwianiu mobilności obywateli Unii na rynkach pracy oraz oferuje usługi i partnerstwo osobom poszukującym pracy, pracodawcom, publicznym służbom zatrudnienia, partnerom społecznym i władzom lokalnym; wobec tego podkreśla potrzebę utrzymania wyraźnie odrębnych linii budżetowych dla ELA i EURES;

60. zwraca uwagę, że ELA pomoże zapewnić skuteczne i sprawiedliwe egzekwowanie przepisów UE dotyczących mobilności pracowniczej i koordynacji zabezpieczenia społecznego, będzie wspierać organy krajowe w zakresie współpracy przy ich egzekwowaniu oraz ułatwi obywatelom i przedsiębiorstwom korzystanie z rynku wewnętrznego; jest zdania, że chociaż cztery agencje Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop), Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound), Europejska Fundacja Kształcenia (ETF) oraz Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) są głównie ukierunkowane na badania naukowe, mogą one w użyteczny sposób wspierać ELA;
  61. podkreśla, że przejrzystość i wiedza obywateli o istnieniu agencji są niezwykle istotne dla ich demokratycznej rozliczalności; uważa, że zasadnicze znaczenie ma łatwość korzystania z zasobów i danych agencji; w związku z tym wzywa do oceny obecnego sposobu przedstawiania i udostępniania danych i zasobów oraz oceny, w jakim stopniu obywatele uważają, że dane można łatwo identyfikować, rozpoznawać i wykorzystywać;
  62. zaleca, aby wszystkie agencje skupiły się na komunikacji publicznej i promocji, ponieważ ich istnienie i działalność często są niedostrzegane przez obywateli;
  63. zachęca agencje unijne, aby rozważyły: przyjęcie strategii w zakresie praw podstawowych, z uwzględnieniem odniesienia do praw podstawowych w kodeksie postępowania, w którym można by określić obowiązki pracowników i przeznaczone dla nich działania szkoleniowe; zachęca do wprowadzenia mechanizmów zapewniających wykrywanie i zgłaszanie wszelkich naruszeń praw podstawowych oraz szybkie powiadamianie głównych organów danej agencji o ryzyku wystąpienia takich naruszeń; zachęca do utworzenia – w stosownych przypadkach – stanowiska urzędnika ds. praw podstawowych, podlegającego bezpośrednio zarządowi dla zapewnienia pewnego stopnia niezależności względem innych pracowników, tak aby dopilnować, by sytuacje zagrażające prawom podstawowym były natychmiast rozstrzygane, a polityka danej organizacji w zakresie praw podstawowych była stale udoskonalana; zachęca do regularnego dialogu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i właściwymi organizacjami międzynarodowymi na tematy związane z prawami podstawowymi; zachęca do traktowania praw podstawowych jako centralnego elementu zakresu współpracy danej agencji z podmiotami zewnętrznymi, w tym szczególnie z członkami administracji krajowej, z którymi agencje współdziałają na szczeblu operacyjnym;
  64. zachęca wszystkie agencje działające w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych do rozważenia rejestracji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS), poprawić efektywność środowiskową;
  65. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji agencjom objętym obecną procedurą udzielania absolutorium, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).
-